

Sygn. akt IV U 750/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Wojtczuk

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania E. L.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 30 kwietnia 2015 r. (Nr (...))

w sprawie E. L.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia - emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonej E. L. przysługuje prawo do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej S. K. za miesiąc kwiecień 2015 roku.

Sygn. akt IV U 750 /15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2015 r. znak: GNE 0020597/20 organ rentowy na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. z art.136 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił E. L. prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej S. K. za miesiąc kwiecień 2015 r. wskazując, że E. L. nie spełnia żadnego z warunków wymienionych w art. 136 ust. 1 w/w ustawy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła E. L. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, że zmarła była na jej utrzymaniu, gdyż mieszkała na posesji stanowiącej jej własność, opiekowała się zmarłą, która była osobą samotną, schorowaną i wymagała pomocy z jej strony w zwykłych czynnościach dnia codziennego (odwołanie k.1-3).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.17-18).

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 16 kwietnia 2015 r. E. L. złożyła do organu rentowego wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia za miesiąc kwiecień 2015 r. po zmarłej S. K. (wniosek k.33 akt emerytalnych).

S. K. miała przyznane prawo do emerytury od dnia 26 sierpnia 1981 r. na podstawie decyzji z dnia 23 października 1981 r. (decyzja k. 8 akt emerytalnych). Ostatnia wysokość emerytury za kwiecień 2015 r. S. K. wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym wynosiła 984,95 zł netto (k. 35 i 36 akt emerytalnych). S. K. zmarła 11 kwietnia 2015 r. w miejscowości B. (akt zgonu k. 32 akt emerytalnych) w wieku 97 lat. S. K. była bezdzietną panną mieszkała razem z siostrą i szwagrem - H. i J. małżonkami T., którzy mieli jedną córkę E. L.. Dnia 11 maja 1988 r. J. i H. małż. T. przekazali gospodarstwo rolne wraz z działką zabudowaną na córkę E. L. i jej męża P. L. (umowa k. 4-5), a nabywcy ustanowili na rzecz zbywców dożywotnią służebność osobistą mieszkania polegającą na korzystaniu z całego domu mieszkalnego oraz używalności budynków gospodarczych we wsi B.. S. K. bezpłatnie użytkowała jeden pokój w budynku mieszkalnym od strony północnej (umowa k. 4-5 akt emerytalnych). E. L. pobudowała się obok domu rodzinnego na tej samej posesji i zamieszkała w nim ze swoją rodziną opiekując się przez cały czas rodzicami i ciotką S. K..

J. T. zmarł w 2012 r., a H. T. zmarła w 28 marca 2015 r. S. K. w chwili śmierci miała prawie 97 lat, chorowała na nowotwór przedstopia prawego, niewydolność serca, miażdżycę z zespołem psychoorganicznym i w związku z tym wymagała stałej opieki medycznej i codziennych zmian opatrunków stopy prawej. E. L. wozila S. K. do lekarzy, albo zamawiała wizyty domowe, wykonywała codziennie opatrunki, kupowała potrzebne lekarstwa, środki dezynfekujące, opatrunki dla S. K. (karty informacyjne z leczenia szpitalnego k. 8,10-11, zaświadczenie od lekarza wykonującego wizyty domowe k.6). E. L. codziennie zapewniała S. K. również żywność w postaci suchego prowiantu i obiadów. Po śmierci H. T. S. K. została sama w rodzinnym domu i była zdana tylko na E. L., która była jej najbliższą rodziną. Do śmierci S. K. pozostawała na wyłącznym utrzymaniu E. L.. S. K. miała przyznane prawo do emerytury, ale faktycznie tą emeryturę zabierała jej siostra H. T., która przeznaczala ją np. na zakup węgla, opłaty rachunków, żywność, a to co zostało przeznaczone zostało przez H. T. na zakup nagrobka tylko dla niej jeszcze za życia. H. T. źle traktowała swoją siostrę S. K.: zabierała jej emeryturę, biła ją, broniła jej wszystkiego nawet jedzenia, wyganiała ją z domu, wyrzucała jej ubrania (zeznania ubezpieczonej k. 22v). W związku z tym, że emeryturę S. K. zabierała H. T., to S. K. nie miała żadnych środków do życia. E. L. zapewniała S. K. żywność, ubrania, opiekę medyczną.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obdarzonego przez Sąd wiarygodnością. Sąd w całości obdarzył wiarygodnością dowód z zeznań ubezpieczonej w charakterze strony. Zeznania przez ubezpieczoną zostały złożone spontanicznie i obrazują jej sytuację rodzinną i finansową.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Zgodnie z orzecznictwem Sądów Apelacyjnych „za osoby pozostające na utrzymaniu innych członków rodziny” w rozumieniu art. 136 ust. 1 w/w ustawy uważa się osoby, które bądź to nie posiadają żadnych własnych świadczeń emerytalno-rentowych (gdyż dopiero wystąpiły z wnioskiem o nie), bądź też pobierają wprawdzie takie świadczenia, ale w najniższej wysokości przewidzianej ustawą, a koszt zaspokajania ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie wyższy (por. wyroki SA: we W. z dnia 11 lipca 2012 r., III AUa 516/12, LEX nr 1217827; w K. z dnia 24 kwietnia 2013 r., III AUa 1439/12, LEX nr 1314760 oraz w S. z dnia 21 maja 2013 r., III AUa 20/13, LEX nr 1378797);

Sąd podziela przy tym pogląd wyrażony w judykaturze, że świadczenie doraźnej pomocy, a nawet opieki nie wchodzi w zakres pojęcia "pozostawanie na utrzymaniu"; pojęcie to bowiem ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnianie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia "usprawiedliwionych potrzeb" osoby będącej na utrzymaniu (wyroki SA: w K. z dnia 22 marca 2011 r., III AUa 2026/10, LEX nr 1102954 i w B. z dnia 4 czerwca 2013 r., III AUa 1278/12, LEX nr 1324660).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że S. K. nie miała żadnych środków do życia, gdyż przyznana jej emerytura była zabierana przez jej siostrę, która dysponowała nią jak chciała. Sama S. K. była zdana na łaskę siostry, która jak wskazują zeznania ubezpieczonej nie traktowała jej dobrze. Cały ciężar utrzymania S. K. do jej śmierci spoczywał na jej siostrzenicy E. L., która kupowała żywność, gotowała obiady, kupowała ubrania, wozila ciotkę do lekarzy, zamawiała wizyty domowe, robiła opatrunki, troszczyła się o higienę osobistą ciotki. Gdyby nie opieka E. L., S. K. sama nie byłaby w stanie się utrzymać i zapewnić sobie tego wszystkiego. W kwietniu 2015 r. kiedy to S. K. została już sama (śmierć siostry 28.03.2015 r.) nie miała żadnych środków do życia i pozostawała na wyłącznym utrzymaniu E. L.. E. L. zatroszczyła się również o pochówek S. K., wykupiła prawo do grobu (okoliczności niesporne).

W okolicznościach niniejszej sprawy E. L. jako członkowi rodziny na utrzymaniu którego do śmierci pozostawała S. K. przysługuje prawo do niezrealizowanego świadczenia za miesiąc kwiecień 2015 r. po zmarłej S. K..

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.